
CONCENTUS
MORAVIAE

TISKOVÁ KONFERENCE

Čtvrtek 13. května 2010 v 11:00 hodin
v ředitelském salónku Besedního domu
Filharmonie Brno, Komenského nám. 8

XV. ročník Mezinárodního hudebního festivalu 13 měst CONCENTUS MORAVIAE

na téma

„Baroko & jazz – dobrodružství improvizace“

29. května – 26. června 2010

Tisková zpráva

Festival CONCENTUS MORAVIAE nabízí posluchačům v roce 2010 již popatnácté příležitost propojit hudební zážitky s návštěvou půvabných zámků a kostelů a procestovat během měsíce června řadu malebných měst a městeček Jižní Moravy a Vysočiny. Festival výrazně obohacuje kulturní život regionu a je událostí zajímavou jak pro místní publikum, tak pro hosty z celé České republiky i zahraničí.

Koncerty pořádané v zakládajících festivalových městech jsou každý rok doplňovány o akce v dalších vybraných místech Jižní Moravy a Vysočiny. V letošním roce proběhne celkově 33 akcí v 17 městech. Jednotlivá města festival spolupořádají a mají tak příležitost bezprostředně ovlivnit jeho charakter. Sdílený kulturní zážitek je spojujícím i stimulujícím prvkem a pomáhá rozšířit regionální spolupráci také v dalších oblastech.

Festival je specifický také tím, že programy jednotlivých ročníků připravují různí dramaturgové se silnou programovou koncepcí. Programy letošního ročníku na téma „Baroko & jazz – dobrodružství improvizace“ sestavili společně specialista na starou hudbu **Václav Luks** a jazzman **Jaromír Honzák**.

Svoboda zacházení s tématem je podstatou velkého interpretačního dobrodružství, které svým návštěvníkům letošní festival nabízí ve třech víceméně vyrovnaných oblastech. Ta první představuje širokou paletu dobového provádění barokní hudby 17. a 18. století při uplatnění všech současných znalostí o nápaditém zacházení s hudebními motivy, jejich zdobení a tvůrčí interpretaci.

Druhou podstatnou součástí Concertu Moraviae bude v roce 2010 hudba jazzová. Na festivalových pódii vystoupí celá řada domácích i zahraničních kapel a sólových hudebníků zvučných jmen. I zde bude možné vybírat z rozmanité nabídky od předválečných melodií přes ověřené jazzové standardy až po naprosto současné formy improvizacího umění virtuózních hudebníků.

Třetí část programu festivalu je průnikem obou základních hudebních pilířů letošní dramaturgie. Na celé řadě koncertů se na scéně setkají špičky barokní interpretace s vynikajícími jazzmany a výsledek jejich hudebního spojení bude často ovlivněn momentálním tvůrčím zpracováním daného tématu. Bude zajímavé být při tom, jak okamžitá inspirace dokáže proměnit několik set let starou melodii ve skladbu postavenou na úplně novém hudebním jazyku.

CONCENTUS MORAVIAE má **novou webovou stránku www.concentus-moraviae.cz**, která fanouškům festivalu přináší více informací, více obrázků a jednodušší nákup vstupenek. Festivalové koncerty se dají dohledat podle festivalové mapy, kalendáře nebo programu. Podrobnější jsou informace o festivalových městech i jednotlivých sálech. Nabízíme elektronický festivalový newsletter i možnost stát se přítelem festivalu na Facebooku.

Slavnostní zahájení, jehož se zúčastní starostové festivalových měst, proběhne v sobotu 29. 5. v inspirativním prostředí baziliky Nanebevzetí Panny Marie kláštera Porta coeli v Předklášteří u Tišnova. Mariánské nešpory Claudia Monteverdiho v interpretaci Collegia 1704 a Collegia Vocale 1704 pod taktovkou Václava Lukse zaznamená **Česká televize**. Na koncert naváže ohňová show nad Porta coeli.

Slavkov u Brna bude hostit tradiční **koncert hejtmána Jihomoravského kraje**. 8. 6. zazní v Historickém sále slavkovského zámku *Opera o Landeborkovi* za účasti slovenského orchestru Solamente Naturali a členů souboru Affetto v sólových rolích.

Koncert 23. 6. na zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou bude zároveň slavnostním večerem k **25. výročí JE Dukovany** a Sál předků jistě důstojnou kulisou hudebně-divadelní improvizace na Molierovu komedii Scapinova šibalství v podání Collegia Mariana a francouzských herců.

Festival bude **slavnostně ukončen** 26. 6. na zámku ve Slavkově u Brna, který v té souvislosti otevře nově renovované zámecké nádvoří. Vivaldiovskému programu souboru Gli Incogniti v Historickém sále bude předcházet doprovodný hudební program na nádvoří doplněný o výstavu automobilových veteránů slavkovského Oldtimer Festivalu.

Stejně jako v loňském roce proběhne vedle hudebního programu také **Veselé odpoledne pro rodiny s dětmi** ve spolupráci se Sítí mateřských center v rámci kampaně „**Táta dneska frčí**“. Na sobotní odpoledne 5. 6. je do Ivančic nachystán bohatý program plný kouzel, tvořivých hudebních dílen pro děti a rodiče i představení Divadla Líšeň.

Česká televize chystá z festivalových koncertů řadu kratších záznamů a rozhovorů s účinkujícími pro magazín **Terra musica**, jehož červnové vydání bude věnováno výhradně festivalu CONCENTUS MORAVIAE.

Pět z festivalových koncertů zaznamená **Český rozhlas**.

V loňském roce festival CONCENTUS MORAVIAE přispěl ve spolupráci s projektem Oranžové šlapání Nadace ČEZ k restaurování oltáře sv. Lukáše v zámecké kapli zámku v Náměšti nad Oslavou a na rekonstrukci koncertního sálu Besedního domu v Ivančicích. Letošní snaha o obnovu památek festivalových měst má podobu doprovodné akce „**Židle pro Pernštejn**“. Zájemci si mohou zakoupit vstupenku na kterýkoliv koncert festivalu za zvýšenou cenu 550 Kč, a tím přispějí na vytvoření mobiliáře 250 židlí použitelných pro hudební i společenské události konané v Rytířském sále nebo v hradní Sýpce hradu Pernštejna, která byla nedávno rekonstruována po požáru v roce 2005.

Ve spolupráci s Nadací ČEZ nabízíme možnost podpořit činnost Mateřských center Jihomoravského kraje a Vysočiny účastí na projektu Oranžové šlapání. Každý, kdo je ochotný po dobu jedné minuty šlápnout do pedálů speciálně upraveného kola, může přispět na dobrou věc. Šlapáním vyrobenou energii můžete podle vlastního uvážení věnovat na podporu činnosti rodinného centra Měsíční houpačka v Ivančicích nebo Třebíčského mateřského centra. Součet hodnot takto našlapaných a Vámi rozdělených energií určí poměr, ve kterém bude částka, určená pro tuto akci, rozdělena zmíněným mateřským centrům. **Oranžové šlapání Nadace ČEZ** proběhne již popáté při festivalu Folkové prázdniny (www.folkoveprazdniny.cz) mezi 29. a 31. 7. 2010 na zámku v Náměšti nad Oslavou.

Vstupenky jsou k dispozici v Brněnském kulturním centru, v síti TICKETPORTAL a v obvyklých předprodejích jednotlivých festivalových měst. Na vybrané koncerty je organizována doprava autobusem z Brna.

Kontakt:

Mezinárodní centrum slovanské hudby Brno, o.p.s., Polní 6, 639 00 Brno
tel: 542 210 713, Fax: 542 213 056, e-mail: info@concentus-moraviae.cz

www.concentus-moraviae.cz

Záštitu převzali:

Václav Riedelbauch, ministr kultury ČR
Michal Hašek, hejtman Jihomoravského kraje
Jiří Běhounek, hejtman kraje Vysočina
starostové festivalových měst

Za finanční podpory:

Jihomoravský kraj
Kraj Vysočina
Ministerstvo kultury ČR

Generální partner:

Skupina ČEZ

Oficiální partneři:

Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s.
OHL ŽS, a. s.

Ve spolupráci:

Polský kulturní institut v Praze
Národní památkový ústav

Mediální partneři:

Hospodářské noviny
JC Decaux
iHNed.cz
Týdeník Rozhlas
Český rozhlas Brno
Český rozhlas 3 - Vltava
Harmonie
Rádio Petrov
Hudební rozhledy
Rádio Proglas
Czech Music Quaterly

Výhradní dopravce:

AZ servis

Ve spolupráci s festivalovými městy:

Boskovice, Bystřice nad Pernštejnem, Hustopeče, Ivančice, Lysice, Kyjov, Mikulov,
Moravský Krumlov, Náměšť nad Oslavou, Rájec-Jestřebí, Slavkov u Brna, Tišnov, Třebíč,
Valtice, Velké Meziříčí, Žďár nad Sázavou, Brno, Jaroměřice nad Rokytnou

CONCENTUS MORAVIAE je členem **Asociace festivalů České republiky a Evropské asociace hudebních festivalů.**

za finanční podpory

generální partner

oficiální partneři

SKUPINA ČEZ

DRAMATURGIE

„Baroko & jazz – dobrodružství improvizace“

Touha po dobrodružství, po překročení vzdálených horizontů a poznání dosud nepoznaného je vlastní lidem od nepaměti. Možná však zůstává návštěvníkovi koncertů klasické hudby utajeno, že dobrodružství může prožívat také poté, co překročí práh koncertního sálu.

15. ročník festivalu Concentus Moraviae si vetknul symbol dobrodružství do znaku, aby nám bylo po více než čtyři týdny společníkem, který nám pomůže odhalit neočekávané a neslýchané podoby hudby a stane se společným jmenovatelem pozoruhodných hudebních setkání.

Co má společného jazz s hudbou minulosti?

Hudební řeč žánrů, které dělí staletí, promlouvá překvapivě mnoha společnými slovy. Nikoho neudiví, že hudba Johanna Sebastiana Bacha je inspirací hudebníkům všech následujících epoch. Stejně tak ale pro hudebníky věnující se hudbě minulých staletí může být jazz bezedným pramenem. Vždyť snaha o probuzení staré hudby a o její přiblížení publiku v živosti a bezprostřednosti, jako by vznikala právě teď, před našima očima, je hledáním toho, co je nejvlastnější postatou jazzu. Tak, jak nechávají promlouvat jazzová hudebníci svoji fantazii a kreativitu, tak promlouvali i hudebníci minulosti ke svému publiku. Koncertní život minulého století však společně s kultem hudebního záznamu zakonzervovaly provádění repertoárových děl klasiky do podoby, která je na jednu stranu často vzdálená představě, s níž autor své dílo komponoval, na druhou stranu neskýtá mnoho prostoru pro osobitý a tvůrčí přístup. Každý student hudby jistě nesčetněkrát vyslechl z úst pana profesora okřídlenou větu: „hrává se to takto“. Začlenit se do interpretačního mainstreamu v technicky co nejdokonalejší podobě se stalo nejvyšší metou a osobitost a kreativita nežádoucím prohrěškem. Pokud však u hudby 19. a 20. století máme to štěstí, že skladatelé s postupem doby — a snad s klesající důvěrou v interpreta — postupně stále přesněji zaznamenávali svoji představu o její znějící podobě, u hudby starší je tomu zcela jinak. Čím je hudba naší době vzdálenější, tím je zápis méně úplný, prostor pro interpreta větší a jeho kreativita, podpořená věděním a umem, nepostradatelnější. Skoro se zdá, že dějinná spirála zase jednou vykroužila neočekávanou křivku, aby v podobě jazzu vrátila po staletích hudbě živel kreativity a tvůrčího rozletu, který se zdál být definitivně pohřbený zkosnatělými interpretačními tradicemi.

Při prvním nahlédnutí do dramaturgie s názvem „Jazz a barokní hudba“ může být překvapivé, že barokní hudby nacházíme ve výčtu koncertů méně, než titul napovídá. Pokud však v improvizaci vytváříme společný prostor pro dialog tónů různých žánrů a hudebních stylů, bylo by úzkoprsé vymezovat se na období, do kterého je v učebnicích dějin hudby „zaškatulkováno“ časové rozpětí barokní hudby, tedy období 1600–1750. Vždyť barokní hudba se neobjevila jako blesk z čistého nebe s posledními vteřinami 16. století a nerozplynula se smrtí Johanna Sebastiana Bacha. Symbol baroka jsme zvolili jako pomyslnou křižovatku, kde se střetávají cesty, které přicházejí ze vzdálených staletí a světů, aby se spojily v pestrou mozaiku nekonečně rozmanitého světa barokní hudby. Interpreti i posluchači zpravidla nahlížejí na hudbu minulosti na základě zkušeností s hudbou následujících staletí a z perspektivy současnosti. Abychom však obraz této mozaiky lépe pochopili, je dobré učinit několik kroků zpátky a vydat se z naší barokní křižovatky po cestách vedoucích proti proudu času ke kořenům evropské hudební kultury, dotknout se gregoriánského chorálu, za jehož několik tónů byl Mozart ochoten vyměnit celé své dílo, nahlédnout do labyrintu franko-vlámské vokální polyfonie, nebo navštívit vzkvétající renesanční italská města.

Dobrodružství dramaturgie

Dobrodružství první však očekávalo dramaturgy festivalu — tedy mě a Jaromíra Honzáka — již při sestavování festivalového programu, ke kterému jsme přistupovali s pocity ne nepodobnými pocitu hudebníka, který vstupuje na pódium s kolegy, které potkává poprvé a se kterými se má utkat s výzvou společné improvizace. Ono lehké mrazení v zádech a pocit nejistoty však vystřídalo zaujetí a vzrušení z doteku neznámého. V dramaturgii letošního festivalu najdete programy nabízející čistě barokní nebo předbarokní hudbu, večery jazzové a projekty, které spojují oba dva světy. Řada z těchto projektů vznikla z iniciativy festivalu a dost možná vznikla neobvyklá propojení, která budou mít další život a která obohatí českou hudební scénu nejen v podobě festivalového koncertu.

Festival zahájí symbolicky dílo, které oslaví letos 400 let od svého vzniku a které je jedním z pilířů evropské hudby. *Mariánské nešpory* Claudia Monteverdiho spojují jako žádné jiné dílo probouzejícího se baroka hudební řeč Monteverdiho předchůdců s neuvěřitelně vizionářskou fantazií svého tvůrce, která z *Nešporů* činí dílo navždy moderní. Monteverdi v něm propojil nejen minulost se svojí přítomností, ale i s věčností. Konec festivalu bude zarámován programem svrchovaně barokním, kdy mladá francouzská virtuózka a vycházející charismatická hvězda světa staré hudby Amandine Beyer se svým souborem Gli Incogniti představí vivaldiovský program, aby rozehrála nejpestřejšími barvami partitury slavného Benátčana.

Z dalších zahraničních hostů není třeba příliš představovat francouzského kontratenoristu Dominiqua Visse, který za neobvyklého doprovodu provede originální program s hudbou sedmi staletí. Gejzír italského temperamentu slibuje koncert dua Beasley — Morini. Marco Beasley je zpívajícím hercem a hrajícím zpěvákem, a jako nikdo jiný dokáže vtáhnout posluchače do děje příběhů, které za doprovodu Guida Moriniho svým zpěvem vypráví. Zcela jiného rázu bude večer gambisty Paola Pandolfa v jedinečném mystickém prostředí řeznovického kostela sv. Petra a Pavla. Jeho sólový večer je nevšední výzvou a příležitostí nahlédnout do improvizací kuchyně jednoho z nejvýznamnějších gambistů současnosti. Vokálně-instrumentální soubor německého flétnisty Michaela Forma Les Flamboyants nás unese do reje vzkvétajících měst vrcholné renesance a milovníci vokálního umění zajisté neopomenou koncerty souboru amarcord. Posluchači nezůstanou ochuzeni ani o dobře známá jména domácí scény staré hudby jako je Musica Florea Marka Štryncla, Barbara Maria Willi s Capellou Apollinis nebo Jana Semerádová se souborem Collegium Marianum.

Dobrodružství jazzu a dialog žánrů

Také v oblasti jazzu přivítáme řadu vynikajících zahraničních hostů jako je italský trumpetista Flavio Boltro a jeho v Paříži žijící krajan, klavírista Giovanni Mirabassi, Jaromír Honzák představí se svým kvintetem amerického saxofonistu Chrise Cheeka a perličkou v jazzové části dramaturgie bude vystoupení polského Jagodzinski Tria. Klavírista Andrzej Jagodzinski zpracovává originálně inspirace hudbou Fryderika Chopina a jeho koncert bude protipólem projektu Najponk – Monika Knoblochová za spoluúčasti kontrabasisty Tarase Vološčuka, který pod tajuplným názvem „Just about Love“ skrývá konfrontaci (nejen) Bachovy hudby s jazzem. Jsem rád, že významně je v dramaturgii festivalu zastoupena mladá česká jazzová scéna se jmény jako David Dorůžka, Tomáš Liška, Marcel Bárta, Pavel Hrubý nebo Dorota Barová.

Živelnou muzikalitu ve spojení s elegancí barokních tanců slibuje česko-slovenský projekt tria Pacora (s prvky jazzu a lidového folklóru) vytvořený společně s flétnistkou Janou Semerádovou. Dialog a improvizace — to jsou atributy programů, které propojují ranou polyfonii začátku 14. století a jazz v podání vokálních souborů Affetto a Tiburtina a jejich jazzových hostů.

Zvláštní místo v programu festivalu mají mezinárodní scénické projekty *Scapinové* a *Opera o Landeborkovi*. *Scapinové* je společný projekt souboru Collegium Marianum a francouzských herců — specialistů na barokní scénický projev, inspirovaný Molièrovou komedií *Scapinova šibalství*, který spojuje hudební improvizaci s brilantním komediálním herectvím. V podobném duchu je nesena humorem sršící operní fraška *Opera o Landeborkovi* za účasti slovenského orchestru Solamente Naturali a členů souboru Affetto v sólových rolích.

Mohl jsem jmenovat pouze některé z řady pozoruhodných programů, které nabízí letošní festival Centus Moraviae. Věřím, že se nám vedle pestré dramaturgie podařilo iniciovat vznik projektů, které budou žít svůj život i po skončení festivalu a otevrou dvířka k další spolupráci mezi hudebníky rozličných žánrů.

Nesmíme zapomenout, že nedílnou součástí festivalových koncertů je genius loci jižní Moravy a Vysočiny a že inspirativní prostředí, ve kterém se festivalové koncerty konají, je stejně nepostradatelnou součástí dramaturgie festivalu jako vynikající výkony umělců. Doufám, že vy, vážení návštěvníci koncertů, přijmete pozvání k účasti na dobrodružné cestě na křídlech fantazie a že jiskra radosti z improvizace přeskočí i do vašich srdcí.

Václav Luks
dramaturg festivalu